

Týždeň s Dagom Danišom: Matovičov štýl začína byť neznesiteľný

- CZ24 News | 21. listopadu 2020

1. Ako ďalej, pán premiér

Štýl vládnutia premiéra Matoviča a jeho ministrov začína prerastať do fázy, v ktorej je neznesiteľný. Aj pre poslancov a ľudí vo vláde. Aj pre verejnosť.

Začalo sa to ďalším kolom osobných sporov a urážok Matoviča so Sulíkom koncom minulého týždňa.

Premiér v piatok oznámil uvoľnenie opatrení pre kostoly, kiná a divadlá (experti z krízového štábu sa o „návrhu“ dozvedeli z facebooku). Odmietol však urgentné požiadavky ministra školstva na otváranie škôl – aspoň v regiónoch s miernou epidémiou. Minister varoval, že dlhodobé a plošné vyradenie žiakov zo škôl je už ďalej neúnosné. Následky pre kvalitu vzdelania môžu byť viac ako vážne.

Premiér odmietol ustúpiť napriek tomu, že za otváranie škôl mimo ohnísk nákazy sa už prihovárali aj lekári a vedci z krízového štábu. Za neobľomnosťou Matoviča bol zrejme jeho spor s SaS (minister školstva je z tejto strany).

Desiatky tisíc žiakov a ich rodičov sa stali rukojemníkmi urazeného predsedu vlády, ktorý podniká odvetné kroky proti Sulíkovi. Za to, že sa ho opovážil kritizovať. Prípadne za to, že je v prieskumoch dôveryhodnejší ako premiér.

Podobne dopadli reštaurácie. Matovič im odkázal, nech si svoje problémy a nároky na kompenzácie riešia so Sulíkom, ktorý vraj môže za to, že ostanú zavreté. S ministrom pritom nevyriešia nič, pretože predseda vlády chce mať vo všetkom posledné slovo.

Ďalej: Matovič dal Sulíkovi úlohu pripraviť pandemický plán. Dal mu ju v čase, keď bol Sulík v zahraničí a dal mu na to tri dni. Tri dni. Úlohu pritom ministromi nezadala vláda – ako to predpokladá zákon. Zadal ju premiér cez jeden zo stoviek facebookových statusov.

Sulík predstavil svoj náčrt plánu – postavený na regionálne cieleňých dočasných opatreniach – po návrate do Bratislavy. Matovič odpovedal, že na Sulíka už vôbec nemieni reagovať. Odkázal mu, nech si svoj návrh opatrení nechá pre seba alebo nech ho pošle do Mongolska.

A nakoniec: po tom, čo Sulík kritizoval nápad premiéra s „komunitným testovaním“ v réžii reštaurácií a divadiel, prišla ďalšia úloha predsedu vlády pre ministra. Sulík, respektíve ministerstvo hospodárstva má zodpovedať za nákup Ag testov pre hromadné testovanie.

Aj táto úloha prišla len ako nápad Igora Matoviča. Bez diskusie. Len tak.

Premiér sa odvoláva na úspech slovenskej cesty, ktorú sa vraj chystajú napodobniť v Rakúsku. Lenže – nie je to tak. Rakúsko nepôjde cestou celoštátneho testovania, ktoré by sa nanucovalo miliónom Rakúšanov, lebo by to bolo protiprávne a nepriečhodné. Rakúsky kancelár sa chce zamerať na hromadné testovanie rizikových skupín, ohnisk – a popri tom na ponuku dobrovoľného testovania. Testy použijú presne tak, ako sa to odporúča a ako je to efektívne.

Vo štvrtok premiér pritvrdil a informoval, že Sulík je povinný zohnať 16 miliónov nových testov a veľkú časť do dvoch týždňov. Vtedy má byť ďalšie celoštátne testovanie. Matovič odkázal, že za splnenie úlohy má zodpovedať „silná štvorka“: Sulík, Fico, Pellegrini a Kotleba.

Zrejme netreba dodávať, že o najnovšom nápade premiéra s decembrovým celoslovenským testovaním nič nevedeli ani v krízovom štábe, ani v rezortoch, ani v samosprávach. Dozvedeli sa to z facebooku. Nijaká príprava, nijaké premyslenie plánu a cieľov, nijaké prepočítanie nákladov...

Jednoducho: urazený premiér už okrem nervozity a invektív produkuje odvetné údery, osobnú pomstu, verejné ponižovanie koalíčného partnera. A robí to spôsobom, ktorý je nízky. A otravný.

Asi mu nedochádza, že tentokrát už nebude plošne testovať len infekciu, ale hlavne trpezlivosť miliónov ľudí. Bude hrotiť situáciu, ktorá je už dávno vyhrotená.

Ak by išlo len o spory dvoch lídrov, mohli by sme nad tým mávnuť rukou. Vo výsledku však ich online súboje zasahujú desiatky tisíc žiakov, ktorým uniká riadne vzdelávanie. Zasahujú ich rodičov. A zasahujú milióny ľudí, ktorí márne čakajú na krízový plán vlády. Alebo na kompenzácie za plošnú likvidáciu podnikov.

Namiesto slúbeného východiska majú ľudia pred sebou ďalšiu úlohu od Matoviča: opakované plošné testovanie.

Viacerí členovia vlády a poslanci sa zhodujú, že v tomto detinskom režime riadenom cez facebook, osobné útoky a emócie nebude možné vydržať štyri roky. Štýl a atmosféra vládnutia sú príliš únavné, ponižujúce, odpudivé pre verejnosť a hlavne neefektívne.

Zároveň si však uvedomujú aj to, že schodná politická alternatíva dnes neexistuje. Matovič vyhral voľby, zostavil vládu, ktorej sa darí potláčať kriminálne skupiny a bola by škoda, ak by sa to malo načisto zvrhnúť – kvôli osobným zlyhaniam. A ak by sa mal uvoľniť priestor Ficovi či oligarchom v pozadí Pellegriniho.

Naliehavou výzvou dňa (alebo roka) je nájsť v koalícii aspoň jedného svojprávneho muža, ktorý dôrazne vyzve premiéra, aby potlačil svoj egocentrizmus – a aby sa začal správať ako plnoletý.

Slovom: aby si to nepokazil.

Sú len dve možnosti. Buď sa konečne spamätá a vyrastie. Alebo, čo je pravdepodobnejšie, skončí veľmi zle. Možno horšie, než trojnásobný premiér Fico...

2. Protesty

Jednou zo skúšok pre vládu Igora Matoviča mal byť 17. november, resp. verejné protesty. Organizátormi boli Kotleba, Fico, Danko a futbaloví ultras. Skupiny, ktoré sú nevkusnou karikatúrou Novembra, slobody a slušnosti. A ktoré si zaslúžia odsúdenie, nie podporu.

Vláda spustila rozsiahlu antikampaň. Varovala, že verejné protesty sú zakázané, že bude nasadená polícia, že budú hroziť pokuty. Alebo že nijaký slušný človek nemôže tento rok 17. novembra - v režime zákazu a pod vlajkou extrémistov - protestovať.

Nezabralo.

Na protesty prišlo [v Bratislave 15 - 20 tisíc ľudí](#). Hodžovo námestie bolo plné, vrátane prilahlých ulíc a chodníkov. A námestia sa zaplňali aj v iných mestách.

Bolo zjavné, že na protesty neprišli len extrémisti a radikáli. Až taký výtlak Kotleba s Ficom nemajú.

Prišlo aj veľké množstvo slušných ľudí. Nie preto, aby tleskali extrémistom. Prišli ľudia zo zlikvidovaných kaviarní, barov, reštaurácií, fitnesscentier. Prišli urobiť to jediné, čo mohli. Vlastne čo nemohli, lebo verejné protesty sú zakázané, no prišli aj tak. Aby ukázali nespokojnosť.

Prišli dokonca aj takí, ktorí vo februári volili Igora Matoviča a ktorí sú dnes otrasení a sklamaní.

Prelomilo sa to. Hrádza poslušnosti a trpezlivosti povolila. Prišlo násobne viac ľudí, ako by bolo primerané pre akcie kotlebovcov. Tisíce z protestujúcich totiž neprišli preto, ale napriek tomu, čo ponúkali organizátori.

Mnohí ich za to odsudzujú a urážajú ako fašistov a zločincov. Minister obrany Nad' ich označuje za „opice, extrémistov a psychopatov“. Čo je čistá nehoráznosť. Tento obraz je hrubo manipulatívny, hlúpy a vôbec nevystihuje podstatu toho, čo sa stalo.

Jednoducho: stalo sa to, že okrem chuligánov, bitkárov a extrémistov prišli demonštrovať proti vláde aj tí druhí, normálni slušní ľudia, a vo veľkom. Tí, ktorí tam nemali „svojho“ organizátora. No mali dôvody (viacerí aj finančné a materiálne), ktoré ich nútili ozvať sa a konať. Bez násilia, bez hlúpych rečí, no s rizikom, že „slušní demokrati“ ich za to budú vulgárne urážať.

3. Reakcia

Od utorka tu máme otázku, ako sa postaviť k ľuďom z námestí, konkrétne k tej slušnejšej časti, ktorá neprišla za Kotlebom, ale len vyjadriť protest.

Jednu cestu ponúka Nad'. Alebo Šeliga: „Neverím, že inteligentní a rozumní ľudia dnes, v čase korony, keď sa môžu ľahko nakaziť, išli protestovať. Iba hlupák takto riskuje...“ Šeliga navrhuje to, čo je v príručke každého kolegu aktivistu: vzdelávanie. Aby sme tu nemali toľko hlupákov.

Inú cestu a iný prístup neponúkol nikto z koalície. Ani liberáli, ani konzervatívci, ani kresťania.

Skúsime to teda za nich.

Tých ľudí, ktorí prišli protestovať nenásilne a slušne, by sme nemali paušálne, bez rozlišovania urážať ako fašistov - a hnať ich do náručia Kotlebu. Naopak, mali by sme počúvať, čo hovoria.

A rozmýšľať, prečo to hovoria.

Kádrovanie - a kastovanie - ľudí na slušných a neslušných, na múdrych a hlúpych, na osvietených a konšpirátorov, na demokratov a fašistov, na zodpovedných a dezolátov... je jedna z foriem podnecovania k skupinovej nenávisti. Platí to hlavne vtedy, keď „lídri“ prestávajú rozlišovať. A keď tu ľudí urážajú, odsudzujú a odpisujú hromadne.

4. Bitka o prokuratúru

Prehľad týždňa zakončíme optimisticky.

Vstupujeme do finále voľby generálneho prokurátora. Vyzerá to tak, že väčšina z kandidátov sú poctiví ľudia. Nie figúry zločineckých skupín (akými boli Trnka, Kováčik, Palovič).

Za favoritov sú považovaní sudca Kliment, ktorého oslovil premiér, prokurátor Žilinka, prokurátor Šanta a prokurátor Hrivnák. Nikto z nich však zatiaľ nemá na svojej strane pohodlnú väčšinu.

O výsledku zrejme rozhodne „vybíjaná“. Kliment už avizoval, že ak neprejde v prvom kole (ktoré vôbec nemá isté), stiahne sa. Pri Žilinkovi, za ktorým stojí hlavne Sme rodina, majú viacerí koalíční poslanci problém s jeho väzbami na lobistu Michala Gučíka. Na druhej strane by však mohol byť prijateľný pre poslancov Smeru.

Ak dvaja favoriti neprejdú, v zálohe sú ďalší hráči.

Výsledok si netrúfame odhadnúť.

Za pozitívum však môžeme už v predstihu považovať to, že tu máme súťaž s otvoreným koncom a mená, z ktorých sa dá poskladať veľmi kvalitné vedenie prokuratúry.

Ak na Slovensku niečo začína vďaka novej vládnej koalícii dobre fungovať, tak stíhanie zločinu. Čistenie úradov od gaunerov. A rekonštrukcia najzákladnejšieho poriadku.

Autor: Dag Daniš

Zdroj: <https://www.postoj.sk>